Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Strategisk utveckling

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-10

Trafiknämnden
2020-09-22, punkt 5

Ärende
TN 2020-0426

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på remiss om förslag till hållbarhets-policy för Region Stockholm RS 2019–0857

Ärendebeskrivning

Regionledningskontoret har via Rotel VI remitterat förslag till hållbarhetspolicy för Region Stockholm till trafiknämnden. Trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana besvarar remissen gemensamt.

Hållbarhetspolicyn ska utgöra grunden för den kommande Hållbarhetsstrategin som från 2022 ska ersätta det nuvarande miljöpolitiska handlingsprogrammet för Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefernas tjänsteutlåtande den 10 augusti 2020

Hållbarhetspolicy, bilaga 1

Förslag till beslut

Förvaltningscheferna föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Föreliggande förslag till remissvar godkänns och översänds till regionledningskontoret.

Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-10

Ärende
TN 2020-0426

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förvaltningarnas förslag och motivering

Bakgrund

Region Stockholms miljöarbete styrs övergripande av det miljöpolitiska handlingsprogrammet. Befintligt miljöprogram gäller under perioden 2017-2021 och ska därefter ersättas av ett hållbarhetsprogram/strategi. Ramarna för hållbarhetsprogrammet/strategin ska framgå av en hållbarhetspolicy. Detta i enlighet med regionfullmäktiges uppdrag till regionstyrelsen i budget 2019, antagen 18 december 2018, där uppdraget om att ta fram en hållbarhetspolicy anges:
”För att tydliggöra Region Stockholms ambitioner ska en hållbarhetspolicy och ett hållbarhetsprogram tas fram, i vilket miljöprogrammet inarbetas. Samtliga nämnder och bolag ska följa upp genomförandet av hållbarhetsmålen för sina respektive verksamheter. Årligen ska resultat och uppnådda effekter redovisas i en hållbarhetsredovisning, som behandlas samtidigt som årsredovisningen.”

Beslut om Hållbarhetspolicy för Region Stockholm tas i regionfullmäktige den 17–18 november 2020.

Remissen

Begreppet hållbarhet i policyn avser social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet vilka definieras i remiss-PM.

Förslaget till Hållbarhetspolicy är uppdelad i två delar: En inledning, som också anger syfte och tillämpning, samt en del med tre styrande principer. De tre rubrikerna för principerna är:

1. Region Stockholm ska vara en organisation att lita på
2. Region Stockholm ska främja en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster
3. Region Stockholm ska bidra till att utveckla hållbara städer, landsbygds- och skärgårdsområden

I och med antagande av hållbarhetspolicyn är förslaget att regionens jämställdhets- samt HBT-policy kommer att upphöra.

Förvaltningarnas synpunkter

Trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana har varit engagerade i framtagande av förslaget till hållbarhetspolicy för Region Stockholm i såväl arbetsgrupp som styrgrupp.

Förvaltningarna har följande synpunkter på förslaget.

Det är positivt att en övergripande policy tas fram som omfattar alla hållbarhetsperspektiven och därmed anger riktningen för Region Stockholms hållbarhetsarbete. Förvaltningarna önskar lyfta vikten av att tillämpnings-anvisningar skyndsamt tas fram för att ge tydlig vägledning om tillämpning i det dagliga arbetet.

Förslaget till hållbarhetspolicy omfattar sammanfattningsvis de viktigaste hållbarhetsfrågorna för Region Stockholm. Särskilt positivt är att den föreslagna policyn möjliggör en användning i respektive bolags och förvaltnings miljöledningssystem. Vidare är det bra att det samhällsekonomiska perspektivet ingår med utgångspunkten att även andra mål beaktas.

Region Stockholm ska vara en organisation att lita på

Under principen ”Region Stockholm har nolltolerans mot alla former av diskriminering och invånarna får del av service och tjänster med lika rättigheter och möjligheter” bör begreppet kränkningar läggas till för att bredda punktens syfte. Då blir formuleringen istället *”Region Stockholm har nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkningar och invånarna får del av service och tjänster med lika rättigheter och möjligheter”*.

Under rubriken ”Region Stockholm ska vara en organisation att lita på” föreslår förvaltningarna att den styrande principen ”I verksamheterna finns god beredskap för extraordinära händelser och effekter av klimatförändringar” kompletteras även med ”epidemier” så att formuleringen istället blir *”I verksamheterna finns god beredskap för extraordinära händelser, epidemier och effekter av klimatförändringar”*.

Region Stockholm ska främja en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster

Andra rubriken i hållbarhetspolicyn formuleras ”Region Stockholm ska främja en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster”. Förvaltningarna menar att rubriken har fått för stort fokus på konsumtion och produktion och saknar faserna drift, avfallshantering och avveckling. För att säkerställa en inkluderande rubriksättning föreslår förvaltningarna istället följande formulering: *”Region Stockholm ska främja hållbarhet genom hela leverantörskedjan”.*

Under andra rubriken återfinns principen ”Miljö- och hälsoskadliga utsläpp minskar och giftfria miljöer eftersträvas i verksamheterna”. Emissioner till luft och buller brukar inte innefattas i definitionen för ”utsläpp”. Förvaltningarna föreslår därför en omformulering till: *”Miljö- och hälsoskadliga utsläpp, emissioner samt buller minskar och giftfria miljöer eftersträvas i verksamheterna”.*

Den tredje principen under andra rubriken, ”Region Stockholms direkta och indirekta klimatpåverkan minskar” kopplar till Parisavtalet som specifikt anges inledande i policyn. Underlaget till vad som ekonomiskt, resursmässigt, kompetensmässigt och tekniskt krävs för att innehålla detta avtal är omfattande varför regionen bör styra tydligare på denna punkt. Förvaltningarna föreslår därför en omformulering till: *”Region Stockholms direkta och indirekta klimatpåverkan ska begränsas för att bidra till att uppnå Parisavtalets målsättningar”.*

Principen ”Biologisk mångfald och ekosystemtjänster skyddas och stärks vid samhällsplanering, investeringar och inköp” under andra rubriken innefattar inte driftskedet. Förvaltningarna föreslår att en komplettering görs även med driftskedet så att formuleringen istället blir: *”Biologisk mångfald och ekosystemtjänster skyddas och stärks vid samhällsplanering, investeringar, inköp och drift”.*

Region Stockholm ska bidra till att utveckla hållbara städer, landsbygds- och skärgårdsområden

Sista rubriken i policyn, ”Region Stockholm ska bidra till att utveckla hållbara städer, landsbygds- och skärgårdsområden” har en princip om samhällets utformning: ”Service, tjänster och utbud planeras och anpassas för att främja attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen såväl i urbana områden på landsbygden och skärgården.” För att tydliggöra regionens arbete med inkludering och motverkande av segregation föreslås följande komplettering: *”Service, tjänster och utbud planeras och anpassas för att främja attraktiva, inkluderande och livskraftiga lokalsamhällen såväl i urbana områden på landsbygden och skärgården.”*

Under denna rubrik finns även en princip om hälsa:
”En god, jämställd och jämlik hälsa i befolkningen främjas aktivt och strukturella hinder för att leva ett hälsosamt liv motverkas.” Här saknar förvaltningarna medarbetarperspektivet och menar att det vore synd att utelämna det helt i en ny hållbarhetspolicy även om medarbetarna i övrigt hanteras i annan regional policy. Därför föreslår förvaltningarna följande skrivning: *”En god, jämställd och jämlik hälsa hos medarbetare och i befolkningen främjas aktivt och strukturella hinder för att leva ett hälsosamt liv motverkas.”*

Vidare finns principen ”Service, tjänster och lokaler är säkra och utformade så att de kan användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning.” Här anser förvaltningarna att ett tydliggörande behöver göras avseende anläggningar och föreslår formuleringen *”Service, tjänster, lokaler och övriga offentliga miljöer är säkra och utformade så att de kan användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning.”*

Den sista principen omfattar ekonomisk tillväxt ”Region Stockholm bidrar genom sitt uppdrag till goda förutsättningar för näringsliv och långsiktig ekonomisk tillväxt”. Då formuleringen saknar beskrivning av innehållet i den ekonomiska tillväxten samt hur den skapas och därför kan misstolkas föreslår förvaltningarna ett förtydligande från hållbarhetsperspektiv till: *”Region Stockholm bidrar genom sitt uppdrag till goda förutsättningar för näringsliv och en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt.”*

Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-10

Ärende
TN 2020-0426

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Slutligen konstaterar förvaltningarna att förslaget till hållbarhetspolicy, med ovan föreslagna förändringar, utgör en bra bas för Region Stockholms kommande arbete med utarbetande av en hållbarhetsstrategi.

David Lagneholm
Förvaltningschef
Trafikförvaltningen

Niklas Bergman
Förvaltningschef
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-10

Ärende
TN 2020-0426

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

Diarienummer
RS 2019-0857

Remiss - Policy

Hållbarhet

Gäller för Region Stockholm

Dokumenttyp	Fastställd	Giltig till och med
Dokumentnummer	Fastställd av	Upprättad av
Informationssäkerhetsklass		

1. Hållbarhetspolicy

1.1 Inledning

Region Stockholm är en viktig aktör för utvecklingen av ett hållbart samhälle genom att ansvara för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling i Stockholms län samt genom att bidra till kulturlivet i länet. Dagens invånare och framtida generationer står i fokus för all verksamhet och de ska kunna lita på att samhällsuppdraget bedrivs hållbart. Det innebär att verksamheten är pålitlig, långsiktig och anpassningsbar utifrån en sammanvägd hänsyn till sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter. Med ansvar för framtiden ska Region Stockholm vara ett föredöme och inspirera andra till en hållbar utveckling.

1.2 Syfte

Hållbarhetspolicyn anger styrande principer för hållbarhetsarbetet i Region Stockholm. Principerna är utformade utifrån ett helhetsperspektiv där social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet integreras med varandra. Genom att arbeta i enlighet med policyn bidrar Region Stockholm till en hållbar utveckling i Stockholmsregionen. Hållbarhetsarbetet bidrar också till målen i RUFS 2050, till de globala målen i Agenda 2030 och till Parisavtalet.

1.3 Tillämpning

Hållbarhetspolicyn gäller för Region Stockholms nämnder och bolag. Policyns styrande principer ger stöd vid framtagande av mål inom hållbarhetsområdet. Ambitioner inom ett område får aldrig riskera grundläggande krav inom övriga områden. Nämnder och bolag ska i avtal och upphandlingar ställa hållbarhetskrav som är relevanta och proportionerliga i förhållande till nytta och kostnader. Upphandlade leverantörer ska uppfylla motsvarande hållbarhetskrav som om Region Stockholm hade tillhandahållit tjänsten i egen regi.

Hållbarhet ska genomsyra allt arbete i Region Stockholm. Policyn baseras på Region Stockholms gemensamma värderingar. Det betyder att hållbarhetspolicyn stöder och kompletterar Region Stockholms styrande dokument inom områdena ekonomi, uppförande och bemötande, inköp, personal och arbetsmiljö, folkhälsa, antikorruption, säkerhet och andra områden som involverar hållbarhet. Förutom att följa gällande lagar, nationella regelverk och andra bindande krav ska Region Stockholm arbeta för ständiga förbättringar i hållbarhetsarbetet.

2. Styrande principer

2.1. Region Stockholm ska vara en organisation att lita på

Det innebär följande:

- Region Stockholm har nolltolerans mot alla former av diskriminering och invånarna får del av service och tjänster med lika rättigheter och möjligheter.
- Den demokratiska processen i Region Stockholm bygger på systematisk samverkan och samråd med invånarna och är öppen, inkluderande och tillgänglig för alla.
- I verksamheterna finns god beredskap för extraordinära händelser och effekter av klimatförändringar.
- Region Stockholm bedrivs och utvecklas med en ekonomi i balans så att det finns resurser för att klara uppdrag och åtaganden på kort och lång sikt.
- De åtgärder som ger störst samhällsnytta och måluppfyllelse inom ramen för tillgängliga skattemedel identifieras och prioriteras.

2.2. Region Stockholm ska främja en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster

Det innebär följande:

- De mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och främjas vid tillhandahållandet av Region Stockholms tjänster.
- Kränkningar av mänskliga rättigheter och negativ miljöpåverkan motverkas i leveranskedjor för varor och tjänster.
- Region Stockholms direkta och indirekta klimatpåverkan minskar.
- Miljö- och hälsoskadliga utsläpp minskar och giftfria miljöer eftersträvas i verksamheterna.
- Resursförbrukningen effektiviseras och förutsättningarna för en cirkulär resursanvändning stärks.
- Biologisk mångfald och ekosystemtjänster skyddas och stärks vid samhällsplanering, investeringar och inköp.
- En sund konkurrens på likvärdiga villkor främjas.

2.3. Region Stockholm ska bidra till att utveckla hållbara städer, landsbygds- och skärgårdsområden

Det innebär följande:

- Service, tjänster och utbud planeras och anpassas för att främja attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen såväl i urbana områden som på landsbygden och i skärgården.
- En god, jämställd och jämlik hälsa i befolkningen främjas aktivt och strukturella hinder för att leva ett hälsosamt liv motverkas.
- Hälsosamma och läkande miljöer i Region Stockholms verksamheter som syftar till återhämtning och välbefinnande främjas.
- Region Stockholm verkar för ökad tillit och trygghet i verksamheterna samt i samhället.
- Kulturarv främjas och skyddas.
- Service, tjänster och lokaler är säkra och utformade så att de kan användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning.
- Service och tjänster utvecklas för att möjliggöra en minskad klimatpåverkan från invånare och andra aktörer i Stockholmsregionen.
- Region Stockholm samverkar systematiskt med andra aktörer för ett hållbart samhälle.
- Region Stockholm bidrar genom sitt uppdrag till goda förutsättningar för näringsliv och långsiktig ekonomisk tillväxt.